

Algemeen bestuur

VERGADERDATUM

10 september 2025

STUKDATUM

22 augustus 2025

PROCES

Besturen en
ondersteunen

ONDERWERP

Zienswijzen ontwerp begroting 2026
en begrotingswijziging 2025

STELLER

Leon Bramer

EIGENAAR

Leon Bramer

VERTROUWELIJK

Nee

Voorstel

Het algemeen bestuur:

- 1 neemt kennis van de door de gemeenten Bunschoten, Dalfsen, Dronten, Leusden, Nijkerk, Zwolle, Ommen, Renswoude, Veenendaal, Woudenberg en door de waterschappen Drents Overijsselse Delta, Rijn en IJssel, Vallei en Veluwe, Vechtstromen en Zuiderzeeland ingediende reacties op de mogelijkheid een zienswijzen kenbaar te maken op de ontwerpbegroting 2026 en de eerste begrotingswijziging 2025;
- 2 besluit de ontwerpbegroting 2026 inclusief de meerjarenbegroting 2027–2030 en de eerste begrotingswijziging 2025 vast te stellen zonder verdere aanpassingen;
- 3 gaat akkoord met de concept brieven, in antwoord op de ontvangen reacties van de gemeenten en waterschappen voor het kenbaar maken van de zienswijzen.

Samenvatting

De ontwerpbegroting 2026, met daarin de meerjarenraming 2027 tot en met 2030 en de eerste begrotingswijziging 2025, zijn op 9 april 2025 aan de algemene besturen van de waterschappen en gemeenteraden van onze deelnemers verzonden. Op grond van artikel 68, lid 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr.) kunnen de gemeenteraden en de algemene besturen van de waterschappen hun zienswijze over de ontwerpbegroting 2026 en begrotingswijziging 2025 bij het dagelijks bestuur van GBLT naar voren brengen.

De gemeenten en waterschappen hebben, met uitzondering van de gemeenten Veenendaal en Woudenberg en waterschap Drents Overijsselse Delta, besloten geen zienswijze in te dienen en in te stemmen met de ontwerpbegroting 2026 en begrotingswijziging 2025. De ingediende zienswijzen worden verderop in deze notitie nader toegelicht.

Het verzoek van het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur van GBLT is de ontwerpbegroting 2026 en de begrotingswijziging 2025 vast te stellen zonder verdere aanpassingen. Deze documenten worden voor de volledigheid en ter ondertekening als bijlage toegevoegd.

Tevens wordt verzocht akkoord te gaan met de conceptbrieven aan onze opdrachtgevers als reactie op de zienswijze. In de bijlage is de algemene brief voor de waterschappen en voor de gemeenten opgenomen, die geen zienswijze indienen. Voor de gemeenten Veenendaal en Woudenberg en voor Waterschap Drents Overijsselse Delta is een afzonderlijke conceptbrief opgesteld.

Stappen in de besluitvorming

De begrotingswijziging 2025 en de ontwerpbegroting 2026 zijn in het dagelijks bestuur van GBLT behandeld op 19 maart 2025. Vervolgens zijn deze documenten behandeld in het algemeen bestuur van GBLT op 9 april 2025. De documenten zijn daarna voor zienswijze aangeboden aan de gemeenten en waterschappen. De ontvangen reacties en zienswijzen zijn in het dagelijks bestuur van 9 juli 2025 behandeld.

De definitieve vaststelling en besluitvorming van bovenstaande documenten vindt plaats in de vergadering van het algemeen bestuur op 10 september 2025.

Toelichting

Na de behandeling van de ontwerpbegroting 2026 en de begrotingswijziging 2025 in de vergadering het algemeen bestuur op 9 april 2025, zijn de gemeenten en waterschappen in de gelegenheid gesteld hun zienswijze kenbaar te maken. Het verzoek was deze uiterlijk 30 juni 2025 kenbaar te maken aan het bestuur van GBLT. Van alle deelnemers hebben we een reactie ontvangen, waarbij de definitieve besluitvorming bij meerdere deelnemers in de eerste of tweede week van juli volgde. Op basis van de ontvangen reacties en de voorgestelde zienswijzen, geeft een meerderheid van de deelnemers aan geen zienswijze in te dienen. De gemeenten Veenendaal en Woudenberg en het waterschap Drents Overijsselse Delta hebben een (voorstel tot een) inhoudelijk zienswijze ingediend.

Zienswijze gemeente Woudenberg

De gemeenten Woudenberg geeft in de concept reactie het volgende aan:

Wij spreken hierbij onze waardering uit voor de wijze waarop GBLT haar taken uitvoert. Tegelijkertijd willen wij, mede in het licht van de ingrijpende financiële opgaven die ons te wachten staan in het kader van het zogenoemde "ravijnjaar", benadrukken hoe belangrijk wij het vinden dat GBLT haar financiële huishouding op een verantwoorde wijze blijft voeren.

Wij achten het van essentieel belang dat uitgaven door GBLT voortdurend en met zorgvuldige afweging worden getoetst op hun doelmatigheid en noodzakelijkheid. Een kritische benadering van kosten en investeringen is, wat ons betreft, onmisbaar om de gezamenlijke financiële opgaven het hoofd te kunnen bieden en de continuïteit van publieke dienstverlening op peil te houden.

Wij vertrouwen erop dat GBLT, mede in het belang van alle deelnemende gemeenten, scherp blijft sturen op kostenbeheersing en efficiëntie.

Op basis van deze zienswijze kan GBLT bevestigen bekend te zijn met de financiële opgaven van onze deelnemers. GBLT neemt nu maar ook in de toekomst zorgvuldige afwegingen ten aanzien van uitgaven, waarbij kosten en investeringen kritisch worden benaderd.

Ambtelijk heeft de gemeente Woudenberg laten weten dat deze zienswijze ook naar de andere verbonden partijen is/wordt verzonden.

Zienswijze gemeente Veenendaal

In de zienswijze van de gemeente Veenendaal is het volgende opgenomen:

Zienswijze op de ontwerpbegroting 2026

We hebben kennisgenomen van de ontwerpbegroting 2026 en de geactualiseerde begroting 2025. Wij zijn van mening dat de ontwerpbegroting 2026 een realistische vertaling is van de aangeboden kadernota. De gemeente staat voor een bezuinigingsopgave. Gezien de bezuinigingsopgave waar wij als gemeente voor staan, zijn extra bijdragen ongewenst. In lijn hiermee verzoeken we GBLT om stijgende kosten en dus de benodigde (gemeentelijke) bijdragen zo beperkt mogelijk te houden. Wij verzoeken u om ons actief te informeren over ontwikkelingen en acties op dit gebied.

Indexering en pbbp-systematiek

Het Rijk heeft in diverse circulaire's aangekondigd de indexeringssystematiek te wijzigen naar de prijs bruto binnenlands product systematiek (hierna: pbbp). Gezien de financiële impact hiervan worden gemeenten gedwongen om hun gemeentelijke budgetten op dezelfde wijze te indexeren.

Vanaf 2026 indexeert de gemeente Veenendaal de gemeentelijke budgetten dan ook op basis van deze systematiek. Wij hebben ervoor gekozen om dit door te voeren voor alle gemeentelijke budgetten en dit dus ook toe te passen bij verbonden partijen.

Op basis van wat nu vanuit de recente circulaire's bekend is, sluit het indexeringspercentage uit uw Ontwerpbegroting 2026 niet aan bij de indexering die wij als gemeente gaan gebruiken voor het indexeren van onze budgetten in 2026. In onze meerjarenraming hebben wij dan ook onvoldoende middelen beschikbaar voor de stijging van de gemeentelijke bijdrage vanaf 2026. Wij roepen u dan ook op om waar dit mogelijk is besparingen en kostenverlagingen te identificeren en te realiseren.

Toekomst

Het antwoord op de centrale vraag hoe GBLT in de toekomst kan meegroeien met de toenemende risico's en veranderende behoeften van onze gemeenten, rekening houden met de financiële draagkracht van de gemeenten en een mogelijke korting van de rijksbijdrage zien wij daarom –net als u– als een grote opgave. Wij blijven daarom graag –zowel ambtelijk als bestuurlijk– met u in overleg om te bezien óf en op welke wijze GBLT kan komen tot ombuigingen en besparingen.

Wij bedanken GBLT voor de totstandkoming van de ontwerpbegroting en wensen GBLT veel inzicht en wijsheid in de bestuurlijke keuzes van de toekomstscenario's.

Ook de gemeente Veenendaal verwijst naar de financiële opgave waar ze mee te maken hebben en verzoekt GBLT de stijgende kosten zo beperkt mogelijk te houden. In lijn met de toelichting bij de zienswijze van de gemeente Woudenberg, kunnen we aangeven dat we hier rekening mee houden. De gemeente Veenendaal merkt daarnaast op dat de indexering die ze hanteren niet aansluit bij het indexeringspercentage in de ontwerpbegroting 2026 van GBLT.

GBLT hanteert in de ontwerpbegroting 2026 een inflatieontwikkeling van 2,6%, de raming van het bruto binnenlands product voor de jaren 2025–2028 in de macro economische verkenning (september 2024). Daarnaast gaan we voor de indexering van de personeelskosten uit van de cao-afspraken. Deze is voor 2026 minimaal 1% en een verhoging gekoppeld aan de CPI. Omdat het uiteindelijke percentage nog niet bekend is, is uitgegaan van 2,7%. GBLT heeft echter een zeer beperkte invloed op de prijsindexatie en de uitkomst van de cao. Een aanpassing van de gehanteerde indexatie wordt niet realistisch geacht.

Zienschwijze waterschap Drents Overijsselse Delta

Waterschap Drents Overijsselse Delta heeft de volgende inhoudelijke zienschwijze ingediend:

Wij stellen vast dat de ontwerpbegroting 2026 in lijn is met de eerdere begroting en het financieel meerjarenperspectief. De begroting en meerjarenraming zijn inzichtelijke en goed leesbaar. Wij spreken daar graag onze waardering over uit.

Met betrekking tot de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing willen wij u vragen of het mogelijk is, om een indicatie te geven ten aanzien van de financiële omvang van de (rest)risico's die GBLT loopt. Dit inzicht is voor ons van belang ter verdere onderbouwing onze eigen risicopositie m.b.t. onze verbonden partijen.

GBLT heeft geen weerstandsvermogen. De deelnemers in GBLT zijn zelf verantwoordelijk voor het aanhouden en inschatten van weerstandsvermogen of eventuele tekorten op te vangen. In de begroting is wel ruimte opgenomen voor onvoorziene lasten (€ 200.000) en dit bedrag heeft wel enige kenmerken van weerstandsvermogen.

De financiële omvang van de (rest) risico's heeft GBLT niet inzichtelijk en daar is risicomanagement ook niet op ingericht. Gezien het aantal onzekere factoren, zal een eventuele financiële inschatting van de risico's een rekenkundige uitwerking zijn gebaseerd op aannames en derhalve weinig houvast bieden. Vanuit dit perspectief achten we de toegevoegde waarde van deze inschatting beperkt en niet opwegen tegen de tijd en eventuele kosten die dit met zich meebrengt. Tot slot kunnen berekende financiële risico's in de begroting van GBLT ook een ongewenste verplichting creëren bij andere deelnemers die niet een vergelijkbare behoefte hebben geuit of zelf een weerstandsvermogen hebben berekend, afwijkend van GBLT. GBLT is uiteraard bereid om met de deelnemers mee te denken over de mogelijkheden en wijze waarop ze een inschatting kunnen maken van het financiële risico.

Voorstel

Het verzoek aan het algemeen bestuur van GBLT is de ongewijzigde ontwerpbegroting 2026 en de begrotingswijziging 2025 vast te stellen.

Tevens wordt verzocht akkoord te gaan met de conceptbrieven aan onze opdrachtgevers als reactie op de zienschwijze. Deze zijn in de bijlage opgenomen.

Personele gevolgen

geen

Financiële gevolgen

geen

Architectuurtoets

nvt

Juridische gevolgen

geen

Publicatie

Na vaststelling van de begroting 2026 en de begrotingswijziging 2025 door het algemeen bestuur op 10 september 2025 worden de documenten op onze website gepubliceerd.

Communicatie

De concept antwoordbrieven aan de diverse besturen zijn als bijlagen bij dit voorstel gevoegd.

Gevolgen voor privacy en informatiebeveiligingsrisico's

geen

Andere uitvoeringsgevolgen en risico's

geen

Evaluatie

geen

Bijlagen

1. Ontwerpbegroting 2026 en meerjarenbegroting 2027–2030
2. Begrotingswijziging 2025
3. Ontvangen zienswijzen van de gemeenten Veenendaal, Woudenberg en waterschap Drents Overijsselse Delta
4. Voorbeeldbrieven aan de gemeenten en waterschappen